

ШИРОТА ПОШИРЕННЯ МАРКЕРІВ ВІРУСНИХ ГЕПАТИТІВ В І С СЕРЕД ВІЛ-ІНФІКОВАНИХ ІН'ЄКЦІЙНИХ СПОЖИВАЧІВ НАРКОТИКІВ РІВНЕНСЬКОЇ ОБЛАСТІ

***Хоронжевська-Муляр І. С., Ханіцька Л.В.,
Мартинюк Г.А., Шевченко Г.М., Стаховська Л.І.
Рівненська обласна санепідстанція, м.Рівне***

Вірусні гепатити В і С (ГВ і ГС) та ВІЛ/СНІД відносять до інфекцій, які передаються парентеральним та статевим шляхом. Сьогодні ці інфекційні захворювання набули соціального значення і їх широке розповсюдження у світі ставить під загрозу здоров'я людства [1, 2, 3, 4, 5].

Згідно з даними ВООЗ щорічно у різних країнах реєструється близько 50 млн. хворих вірусним гепатитом В, а помирає від цієї інфекції до 2 млн. людей. Рахується, що майже третина населення Землі інфікована вірусом ГВ. Таку ж гостру проблему для людства становить захворюваність на вірусний гепатит С та ВІЛ/СНІД.

Головною причиною різкого погіршення епідситуації з парентеральних вірусних гепатитів та ВІЛ/СНІД у країнах СНД є інтенсивний ріст внутрішньовенного застосування психоактивних препаратів, головними споживачами яких є особи молодого віку. Цьому також сприяв кризовий характер розвитку економіки цих країн впродовж останніх 10-15 років, різні зміни соціально-економічних умов праці та побуту, втрата частиною суспільства загальнолюдських моральних цінностей та інше [2, 4].

Метою нашого дослідження було вивчення широти поширення основних маркерів вірусних гепатитів В і С (HBsAg та анти-HCV) серед ВІЛ-інфікованих споживачів

ін'єкційних наркотиків (СІН) Рівненської області. Дослідження проводили у вірусологічній лабораторії та лабораторії діагностики ВІЛ – інфекції Рівненської обласної санепідстанції. Маркери вірусних гепатитів та ВІЛ/СНІДу визначали методом імуноферментного аналізу (ІФА) на тест-системах вітчизняного підприємства „Діа Проф Мед”. Позитивні результати підтверджували дослідженням зразків додатковими методами в НДІ епідеміології та інфекційних хвороб ім. Л.В.Громашевського АМН України.

При вивченні широти поширення ГВ серед мешканців Рівненської області було встановлено, що у 9,9% населення були виявлені маркери НВ-вірусної інфекції (НВsAg, анти-НВs, сумарні анти-НВсog), в тому числі НВsAg – у 1,7%. Серед дітей популяції сума маркерів склала 8,0%, а у дорослих 17,8% НВsAg виявляли у 1,6% практично здорових дітей і у 2,3% дорослих.

Анти-НСV були визначені у 0,8% населення: у дорослих – 1,5%, у дітей – 0,6%.

Анти-ВІЛ серед загального населення (донорів крові та вагітних жінок) виявляли у 0.03-0.05%.

За останні 10 років рівень захворюваності на наркоманію у Рівненській області зріс більше ніж у 8 разів, змінилася структура захворюваності ГВ, значно збільшилась питома вага хворих ГВ осіб віком 15-29 років. За останні роки серед хворих ГВ по м.Рівне понад 30% вживали наркотичні речовини внутрішньовенно.

Результати наших досліджень показали, що споживачі ін'єкційних наркотиків з діагнозом „ВІЛ-інфекція” становлять 8,9% від усіх зареєстрованих ін'єкційних наркоманів і 83,3% від усіх ВІЛ-інфікованих.

Для визначення широти поширення основних маркерів ГВ і ГС серед ВІЛ-інфікованих СІН нами було обстежено 43 таких особи. Серед обстежених чоловіки становили 87%, жінки – 13%, усі особи були віком до 35 років. 38 СІН були у стадії безсимптомного носійства ВІЛ, 3 осіб – у стадії генералізованої лімфоаденопатії, а у 2 хворих було діагностовано СНІД.

Результати наших досліджень показали, що у абсолютної більшості ВІЛ – інфікованих СІН виявляли маркери парентеральних вірусних гепатитів. Серед них у 42 осіб (97,7%) виявили анти-HCV, в тому числі у 10 осіб (23,3%) ВІЛ-інфікованих СІН, у яких в сироватці крові знайшли антитіла до вірусу ГС, виявили також HBsAg.

Таким чином, антитіла до вірусу ГС виявляли у 97,7% ВІЛ-інфікованих споживачів ін'єкційних наркотиків, а у 23,3% таких осіб виявляли HBsAg, що співпадає з даними дослідження інших авторів [3, 5].

Отримані дані ще раз підкреслюють необхідність обов'язкового обстеження споживачів ін'єкційних наркотиків, в тому числі ВІЛ-інфікованих, на маркери вірусних гепатитів В і С, а також вказують на необхідність обстеження на анти-ВІЛ молодих осіб віком до 35 років, у яких в сироватці крові виявили анти-HCV.

Література:

1. Балаян М. С., Михайлов М. И. Энциклопедический словарь - вирусные гепатиты.- Москва. : Амипресс. - 1999.- 301 с.

2. Михайлов М.И., Шахгильдян И.В., Лозовская И.Л. и др. Гепатит В и наркотики. ЖАМА Россия. -1999. -т.2.№6. -с.11-14.

3. Муляр Н.Ф. Маркеры вирусных гепатитов В и С у ВИЧ-инфицированных лиц. –Тезисы докладов V Российской научно-практической конференции. Гепатит В, С и Д – проблемы диагностики, лечения и профилактики. –Москва. -2003 г. –с.198-199

4. Онищенко Г.Г., Шахгильдян И.В., Михайлов М.И. Гепатиты В и С – актуальная медицинская и социальная проблема России. – Тезисы докладов IV Российской научно-практической конференции. –Гепатит В, С и Д – проблема диагностики, лечения и профилактики. –Москва. -2001 г. – с.263-267

5. Фазылов В.Х., Романенко О.М., Хамзина Р.В. Клинико-лабораторная характеристика ВИЧ-инфицированных

больных с коинфекцией парентеральных вирусных гепатитов. – Тезисы докладов V Российской научно-практической конференции. Гепатит В, С и Д – проблемы диагностики, лечения и профилактики. – Москва. -2003. –с.299-300

Резюме:

Результати наших досліджень показали, що у абсолютної більшості ВІЛ – інфікованих СІН виявляли маркери парентеральних вірусних гепатитів. Серед них у 42 осіб (97,7%) виявили анти-НСV, в тому числі у 10 осіб (23,3%) ВІЛ-інфікованих СІН, у яких в сироватці крові знайшли антитіла до вірусу ГС, виявили також HBsAg.

Резюме:

Результаты наших исследований показали что у абсолютного большинства ВИЧ инфицированных потребителей инъекционных наркотиков (ПИН) выявляли маркеры парентеральных вирусных гепатитов. Среди них у 42 человек (97,7%) выявили анти-НСV, в том числе у 10 человек (23,3%) ВИЧ-инфицированных ПИН, у которых в сыворотке крови нашли антитела к вирусу ГС, выявили также HBsAg.